

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Z JĘZYKA POLSKIEGO

Kryteria oceniania języka polskiego w klasie 7.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- Twórczo oraz samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zamiłowania;
- Bezbłędnie wypowiada się ustnie i pisemnie, jego wypowiedzi cechują się dojrzałością myślenia;
- Proponuje rozwiązania oryginalne, wykraczające poza materiał programowy;
- Bierze udział w konkursach literackich, ortograficznych, osiąga w nich sukcesy;
- Nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości
- Podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określany programem nauczania dla klasy siódmej.

W zakresie kształcenia literackiego i językowego spełnia warunki:

- Wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym;
- Biegłe posługuje się słownikami i encyklopedią;
- Potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie;
- Bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, podejmuje próbę redagowania charakterystyki porównawczej i autocharakterystyki, określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie;
- Samodzielnie sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy;
- Wzbogaca opowiadania twórcze dialogami, elementami opisów, charakterystyki;
- Redaguje list do postaci literackich w sposób świadczący o znajomości utworu;
- Ten sam tekst potrafi przedstawić w formie opowiadania, opisu, charakterystyki
- Bezbłędnie pisze sprawozdanie ze spaceru, wycieczki, w a pracy poświęconej oglądanemu filmowi lub spektaklowi teatralnemu podejmuje próby recenzji;
- Dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wierszy, wyodrębnia tropy stylistyczne, odróżnia obrazowanie realistyczne od fantastycznego;
- Pisze prace bezbłędne pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym;
- Rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, wierszu, nowych gatunkach literackich (ballada, odmiany powieści, dramat).

W zakresie fleksji i składni:

- Potrafi wyjaśnić od czego zależą formy rzeczownika;
- Stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki);
- Wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu, uzasadnia zastosowanie skróconych form zaimków rzeczowych;
- Rozpoznaje różne typy liczebników, określa jego formy gramatyczne i funkcję w zdaniu, potrafi uzasadnić użycie danego typu liczebnika, odmienia trudniejsze liczebniki złożone;
- Biegłe stopniuje przymiotniki, nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym;
- Rozpoznaje zdanie z orzeczeniem imiennym, omawia jego budowę;
- Wyróżnia w zdaniu związki zgody, rzędu, przynależności; wskazuje zasady ich tworzenia;
- Omawia, podając przykłady, różne sposoby wyrażania orzeczenia oraz podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika;
- Przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie.

W zakresie słowotwórstwa:

- Rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowym dla innego wyrazu;
- Do podanego wyrazu podstawowego tworzy kilka wyrazów pochodnych będących różnymi częściami mowy;
- Wyjaśnia pisownie podanego wyrazu, odwołując się do wiadomości ze słowotwórstwa;
- Tworzy wyrazy pochodne od wyrażenia przyimkowego i od czasownika.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności przewidziane podstawą programową, poszerzone o wybrane elementy programu nauczania w klasie siódmej.

W zakresie kształcenia literackiego i językowego:

- Podejmuje próby wypowiedziania się w formach trudniejszych niż określone podstawą programową (np. sprawozdanie – recenzja, rozprawka na tematy z życia ucznia, opis sytuacji, charakterystyka porównawcza);
- Potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów;
- W wypowiedziach podejmuje próby oceny, a także wartościowania problemów i zjawisk dotyczących języka literatury, kultury;
- Zna terminy literackie;
- Wykazuje dobrą znajomość treści omawianych lektur, omawia elementy opisów;
- Swobodnie wypowiada się o utworze literackim, nazywa własne stany uczuciowe;

- Wymienia rodzaje i gatunki literackie, określa ich cechy;
- Wskazuje w utworze poznane środki stylistyczne, dokonuje próby określenia ich funkcji w utworze.

W zakresie fleksji i składni:

- Wskazuje na różnice w budowie formy strony czynnej, biernej i zwrotnej;
- Przedstawia podział czasowników na grupy koniugacyjne;
- Rozpoznaje rzeczowniki o nietypowej odmianie;
- Określa funkcje składniowe osobowych i niesobowych form czasowników;
- Stosuje w zdaniu rzeczownik o nietypowej odmianie;
- Stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych;
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego rozwiniętego;
- Nazywa rodzaje partykuł i wykrzykników;
- Pisze poprawnie partykuły z różnymi częściami mowy;
- Rozpoznaje w zdaniu szyk przestawny, uzasadnia jego użycie;
- Wyróżnia w zdaniu okoliczniki i nazywa ich rodzaje;
- Przekształca wg podanego schematu zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania;
- Nazywa rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie.

W zakresie słowotwórstwa:

- Tworzy wyrazy pochodne stanowiące różne części mowy;
- Tworzy wyrazy pochodne od wyrazów przyimkowych i czasowników (z formatem zerowym);
- Wskazuje wśród wyrazów złożonych: złożenia, zrosty, zestawienia;
- Grupuje wyrazy pokrewne w rodzinę, znajduje rdzeń wyrazowy i jego formy poboczne;
- Rysuje wykres rodziny wyrazów;
- Omawia typy skrótowców.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował podstawowych wiadomości w zakresie fleksji i składni, słownictwa, frazeologii, redagowania wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową;
- Wypowiada się niepoprawnie pod względem językowym rzeczowym;

- Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania w stopniu zadowalającym;
- Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności;
- W wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, językowych, stylistycznych, logicznych.